

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací obor: Občanský a společenskovědní základ

Vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ je realizován v povinném předmětu Základy společenských věd a ve volitelných předmětech ve 3. a 4. ročníku.

Jednoletý volitelný předmět pro 4. ročník (všechna zaměření)

Předmět: Moderní společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací volitelný předmět Moderní společnost vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a jsou v něm realizovány i tematické celky průřezového tématu Multikulturální výchova, Mediální výchova, Osobnostní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Seminář vede k procvičování a prohlubování vědomostí, dovedností a postojů ze společenských věd. V rámci vyučovacího předmětu je žákům naznačena provázanost jednotlivých oborů. Důležitým prvkem je vytváření vlastních postojů ke světu a současným společenským tématům. Výuka vede rovněž k tvůrčímu a samostatnému myšlení. Hlavním cílem tohoto vyučovacího předmětu je naučit žáky myslet v souvislostech a umožnit jim získat vlastní vědomý postoj ke světu a současné společnosti a jejím aktuálním fenoménům.

Časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Moderní společnost je řazen jako jednoletý volitelný předmět ve všech třech zaměřeních do čtvrtého ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách. Výuka může být doplněna odbornými exkurzemi.

Výchovné a vzdělávací strategie rozvíjejí následující kompetence

Kompetence k učení:

- učitel vede žáka tak, aby si sám plánoval a organizoval učení a pracovní činnost s ním spojenou a refletoval procesy učení a myšlení
- aby využíval různé strategie učení, zpracovával poznatky a informace a kriticky je hodnotil

Kompetence k řešení problémů:

- učitel vede žáka tak, aby rozpoznával problémy v jednotlivých oblastech předmětu ZSV, vytvářel hypotézy k jejich řešení, zvažoval různé postupy a uplatňoval vhodné metody při jejich řešení
- učitel podněcuje žáka, aby kriticky interpretoval získané poznatky, ověřoval je a nacházel pro svá tvrzení argumenty
- aby logicky správně a korektně formuloval a obhajoval své závěry

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáka k osvojení příslušných prostředků komunikace
- učitel vede žáka k užívání odborného jazyka a symbolických a grafických vyjádření informací

- učitel vede žáka ke srozumitelnému vyjadřování, přiměřenému danému kontextu, k prezentaci sebe a vlastní práce před publikem
- dále ho vede k porozumění sdělením různého typu, k jejich správné interpretaci a k orientaci v komplikovanějších komunikačních situacích

Kompetence sociální a personální:

- učitel vede žáka k sociální reflexi a sebereflexi a jednání, které je adekvátní danému sociálnímu kontextu
- k tomu, aby se naučil řešit problémy v součinnosti s druhými a byl schopen spolupráce při dosahování společných cílů
- k respektu ke kulturním a sociálním odlišnostem
- k porozumění sociálním a mediálním tlakům a k dovednosti jim odolávat

Kompetence občanské:

- učitel žáka orientuje se v různorodosti sociálních zájmů a kultivuje jeho schopnost na základě tohoto poznání uvážlivě jednat
- učitel podněcuje žáka ke sledování veřejného života a k zaujetí informovaných stanovisek
- učí ho uvažovat v globálních souvislostech a s ohledem na požadavky trvale udržitelného rozvoje
- vede ho tak, aby byl ve svých postojích a konání veden základními hodnotami demokracie, respektu k druhým, tolerance, byl si vědom svých práv i povinností a hájil principy právního státu
- učitel vede žáka k poznávání kulturních a duchovních hodnot a jejich ochraně

Kompetence k podnikavosti:

- učitel vede žáka tak, aby se zodpovědně a s ohledem na své potřeby a předpoklady rozhodoval o svém vzdělávání a profesní orientaci
- aby získával a vyhodnocoval informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- aby se orientoval v pracovněprávní problematice
- aby rozuměl základním principům fungování tržního systému a globalizované ekonomiky
- aby si byl vědom důležitých faktorů a rizik působících při realizaci podnikatelských záměrů

Výstupy	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže charakterizovat některé fenomény moderní společnosti a doložit je na příkladech • umí pracovat s odbornou i krásnou literaturou • překračuje hranice jednotlivých oborů a samostatně si vytýčuje nové úkoly • umí své náhledy obhájit v korektně a věcně vedené diskusi • uplatňuje vhodné způsoby komunikace • dokáže věcně diskutovat o problému • rozumí povaze sociálních změn • objasní podstatu sociálně-patologických jevů ohrožujících společnost 	<p>SOCIOLOGIE, SOCIOLOGICKÉ TEORIE, HISTORIE SOCIOLOGIE</p> <p>KULTURA, SPOLEČNOST, JEDINEC</p> <p>TYPY SPOLEČNOSTI</p> <p>SOCIALNI INTERAKCE, SOCIALNI PSYCHOLOGIE</p> <p>SEXUALITA</p> <p>TELO A ZDRAVÍ</p> <p>RODINA A MANŽELSTVÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Socializace, soc. vazby • Sociální útvary, instituce, organizace • Sociální nerovnost, mobilita, soc. deviace, soc. problémy • Identita, lidská sexualita, pohlaví, nerovnost. Gender • Tělo a společnost, poruchy příjmu potravy a kult těla, nemoc, zdravotnické systémy, stárnutí • Rodina v dějinách, rozvod, alternativy 	<p><i>Multikulturní výchova</i></p> <p><i>Mediální kultura</i></p> <p><i>Globalizační a rozvojové vztahy</i></p> <p><i>Osobnostní výchova</i></p> <p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významné náboženské systémy • posuzuje lidské chování z hlediska společenských norem • je schopen uvažovat v souvislostech • je schopen kritického myšlení • dokáže vyhledat zdroje a prameny pro věcnou diskuzi 	<p>DEVIACE, ZLOCIN</p> <p>ETNICITA, RASA</p> <p>STRATIFIKACE SPOLECNOSTI</p> <p>ORGANIZACE, BYROKRACIE, KARTELIZACE, GLOBALIZACE</p> <p>POLITICKA MOC, POLITICKÉ STRANY. VOLBY</p> <p>MASMEDIA A JEJICH VLIV</p> <p>VZDELANI</p> <p>NABOZENSTVI</p> <p>URBANISMUS A BYDLENÍ</p> <p>SOCIALNI HNUTI, REVOLUCE</p> <p>GLOBALNI ZMENY</p> <p>TERORISMUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlení pojmu, trestné činy, tresty, organizovaný zločin, deviace společenský řád • Předsudky, diskriminace, interetnické vztahy • Systémy stratifikace, spol. antagonismy, třídy, sociální mobilita • Teorie organizací, byrokracie, restrukturalizace • Moc a autorita, vlády, práva občanů, pol. Strany, vol. Preference, globální síly, armáda • Historie, vliv TV, teorie masmédií, regulace?, multimédia, internet • Hist. vývoj gramotnosti a vzdělávání, ženy, teorie, kulturní reprodukce, inteligence, budoucnost • Definice, formy, organizace, islámská revoluce?, sekularizace • Město, moderní urbanismus, teorie, poválečný vývoj, třetí svět, naše bydlení • Definice, revoluce, teorie, davy, nespokojenost • Společenské změny, životní prostředí, ekonomika • Islamismus, fundamentalismus, historie 	
--	---	---	--